

DÉLBÁCSKA

Poštarina plaćena u gotovom

VI. ÉVFOLYAM
1

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 JANUÁR HÓ 1
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Hónya 35 dinár, három hónap 105 dinár,
évi 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1 1/2 Dinár

Ujévi köszöntő.

A halott tegnap keserű ize még itt érzik a szánkon; a sok rossz emlék még ott borong a lélek mélyén; a karban még reszket a tegnapi fáradtsága, de nincs olyan szenvedés, amely a jobb jövő reményét át ne tudná vinni a vigasztalan máttól a reménnyel telt holnapba. A hit és a remény elpusztíthatatlan törvényei az életnek és a reményről is lemondottaknak a költő szavaival kell idéznünk: A kétségbeesés a bűnök koronája. Mert nincs holnap, amelyben ne biztatna a remény egy halavány szikrája. Nincs seb, amely be ne gyógyulna és nincs bánat, amely fölül a holnap hajnalán ott ne derengene a vigasztalás. Az évek mulnak, s mint ősi örök, a reménykedés is örök, s csak a seb a mi mulandó. Az új év küszöbén emelt fővel lépünk át, mert aki értelmével követi az élet útjait, az tudja, hogy nincs igaz és örök oka az egyetlen szomorkodásnak sem. A költő soraiban feledhetetlen igazság rejlik, mert valóban: A kétségbeesés a bűnök koronája. Az életet tagadja, aki nem hisz abban, hogy a jövő szebb, jobb és igazságosabb lesz. Önmagát csalja, aki nem akar hinni abban, hogy csak abban az ígértben van igazság, amely irt ígértben minden sebre. Ez a remény ruganyossá teszi az elernyedt izmokat, fénylővé a fakó szemet és bizakodóvá a fájdalomtól elkínzott lelkeket. A „boldog újévet” ünneplés kiáltásának legyünk valamilyen hívői és hallgatói. Mert a jövő remények szépségétől terhes. Higyük, hogy testben és lélekben megújulást tartogat valamilyen számunkra. Higyük, hogy mindenki kárpótlást nyer. Hogy minden szenvedő könnyei letöröltenek, s hogy minden elesett felemeltek. Hogy a szegények asztala is roskadó lesz a sok ajándékaitól, s hogy minden öklöbe faragott kéz testvéries szorításra fog szétnyitni. Hogy eltűnik közlünk a harag, a gyűlölködés, s hogy csak szép szavak mézével fogjuk kínálgatni egymást a lelkek eljövendő nagy találkozásán. Higyük, hogy a munkás megkapja az ő béré, a földműves derűs eget és égi harmatot, úgy, mint kívánja. A kereskedő a tisztességes hasznot, s a munkában megrokkant nyugdíjas nyugalmát és békeségét, mint egész élete munkájának méltóan megszolgált béré. Higyük, hogy az elmúlt év borujára az ujesztendő derűje következik, s felgitsük el a sebeket, amiket adtunk. Az újév első napján tagadjuk meg önmagunkban a rosszat és tegyük valamilyen ünneplés ígértet arra, hogy az új év útjait egyetlen méltatlan szóval és cselekedettel se fogjuk beszennyezni. Hogy a szavaink szelidek lesznek és jóakaratauk. Hogy cselekedeteink a békeség templomának felépítéséhez fognak hozzájárulni, s hogy minden napunknak legalább egyetlen percében idézni fogjuk az ő szavait: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat. Hogy holnap jobbak leszünk, mint tegnap voltunk, s ha tegnap vétettek ellenünk, ma megbocsájunk hogy holnap nekünk is megbocsássonak. Ezzel a hittel, ilyen reménykedéssel és az így megtisztult lélekkel kívánunk mindenkinek, barátoknak és ellenségnek egyaránt: Boldog ujesztendőt!

Nem akarjuk hinni hogy ez az esztendő is olyan lesz, amilyen volt a múlt, hanem bizunk benne, hogy olyan lesz, amelyet kívánunk, hogy valóban boldog új esztendő lesz.

Pasics az Obznana kiadása ellen

A minisztertanács tegnap esti ülésén a Horvátországból érkező jelentéseket tárgyalták. Ezek hatása alatt a kormány elhatározta, hogy egyelőre nem bocsátja ki az Obznana, hanem megvárja, hogy milyen eredményt fog elérni a Rádics disszidensek akciója. Abban az esetben, ha a disszidensek lehetetlenné teszik Rádics győzelmét, akkor nem is fogják kibocsátani.

A független demokraták és a radikálisok egy része még mindig a legérelmesebben azt követelik, hogy a kormány bocsássa ki az Obznana Rádics-párt ellen. Pasicsra nagyon kellemetlen ezeknek az erőszakossága, mert az a véleménye, hogy az Obznana kibocsátása csak elmergesítené a helyzetet. Pasics azért igyekszik elhasználni az Obznana kiadását.

A Rádics disszidensekbe vetett bizalom egyébként nagyon gyöngye, mert mindössze 7 volt képviselő hagyta el a pártot. A blokk sajtója ezeket nagyon támadja és azzal vádolja, hogy eladták a horvát ügyet a radikálisoknak.

A radikális-pártban az utóbbi na-

pokban bizonyos pesszimizmus észlelhető. A párt vezetőtagjainak ugyanis az a véleménye, hogy a radikálisok helyzete nem olyan jó, amint azt hiszik. Az országban igen rossz benyomást keltett a független demokratákkal történt megegyezés, mert Pribicevics nem nagyon népszerű a radikálisok körében. A radikálisok Pribicevicsben csak a likait látják, akinek a legfontosabb a maga pártja.

A radikális-párt két árnyalata — Pasics és Jovanovics hívei — között is meglehetősen éles az ellentét, ami erősen veszélyezteti a párt egységét. A közel jövőben mindkét frakció ki fog adni egy-egy bulvár lapot, amelyek főleg egymás ellen fognak harcolni.

Sztójadinovics Milán pénzügyminiszter a napokban Párisba utazik egy nagyobb külföldi kölcsön felvétele ügyében. Az erre vonatkozó előzetes tárgyalások már befejeződtek egy belga-francia pénzcsoporttal. A pénzügyminiszter párisi útja alkalmával perktuálni akarja a kölcsönt. Hogy a kormány mire akarja felhasználni a külföldi kölcsönt, azt titokban tartják.

A novisadi kerület magyar jelöltjei

A novisadi és becsei járások jelöltje: Streliczky Dénes és Siposs János

A novisadi Magyar Párt százas bizottsága kedden este értekezletet tartott, amely végleges határozatot hozott a kerületi választási jelöltek és ezek helyetteseinek személyében. A jelölések a következők:

Listavezető: Dr. Sántha György a Magyar Párt országos elnöke.
Novisad város: Dr. Wagner Károly, helyettese Pekló Béla.
Novisadi és sztaribecsei járás: Dr. Streliczky Dénes, helyettese Siposs János.
Palánkai járás: Dr. Wágner Károly, helyettese Pekló Béla.
Titeli járás: Neujahr Gusztáv, helyettese Milánkovics József. (Lok).
Zsablyai járás: Kovács János takarékpénztári igazgató, helyettese Farkas Pál, kispapja.

Az értekezlet egyhangú határozattal hozta a jelöléseket. Miután a magyar szavazók túlnyomó többségét a novisadi és becsei járások adják a kerületben, Streliczky megválasztása biztosítottak tekinthető.

Ötezer reklamáció a novisadi kerületben

Január második felében újból közszemlére teszik ki a névjegyzékeket

A választási hangulat izgalmaságára vezethető vissza az az óriási érdeklődés, amely a választójogi reklamációkkal kapcsolatosan nyilvánult meg a polgárság között. A legutóbbi választás előtt meglehetősen mérsékelt volt az érdeklődés, most azonban ötezernél több polgár kérte a névjegyzékbe való felvételét. A novisadi törvényszék a napokban készült el a reklamációk beadványok elintézésével és a listák kiigazításával, s már megkezdte azok

visszaexpediálását az érdekelt helységekbe. Információnk szerint még ezen a héten az összes névjegyzékeket visszaexpediálják, s azokat a szükséges munkálatok elvégzése után, január második felében ismét közszemlére állítják ki. A községek most végzik azon kimutatás elkészítését, amely pontosan feltünteti, hogy ki választó, ki választható és hogy ki hol tartozik szavazni abban az esetben, ha élni kíván szavazati jogával.

Német sajtótámadások Franciaország ellen

Németország gazdasági represszáliákkal fenyegeti Franciaországot

Párisból jelentik: Az egész francia közvélemény meglepetéssel és megdöbbenéssel tárgyalja a német sajtó magatartását a kölni zóna kiürítésének ügyében. A német lapok tudniillik rendkívül hevesen, a felháborodás hangján írják a kölni zóna kiürítésének elhalasztásáról és azzal fenyegetőznek, hogy gazdasági téren represszáliákra számíthat Franciaország.

A régi nemzeti blokk orgánumai azt hangsúlyozzák, hogy a Herriot kormány most megismerheti Németország igazi arcát és s nyomtatékosan mutatnak arra, hogy Poincaré politikája az egyetlen, amelyet Németországgal szem-

ben követni lehet. A szocialista Oeuvre azt írja, hogy Németország az igazi szerződészegő, az a Németország, amely 15.000 gépfegyvert rejtett el, szóval tizenötöszöröse annak a mennyiségnek, amelyhez a szerződés értelmében joga volna.

„Azoknak, — írja a lap — akik a szövetségeket a kölni zóna és a Ruhr kiürítésére azzal akarják kényszeríteni, hogy szabotálni fogják a Dawes-tervezet végrehajtását és megszakítják a kereskedelmi tárgyalásokat határozottan kijelentjük, hogy a francia kormány nem hagyja magát így megszaroltatni.”

Rönnyítéseket alkalmaznak az interurbán telefondijak beszedése körül

A postaügyi minisztérium válasza egy becsekereki beadványra

A novisadi postaigazgatóság, mint ismeretes, szeptember elsejével új rendszert vezetett be a telefondijak beszedése terén. Addig minden hónap elsőjén postai alkalmazottakat küldtek az előfizetők lakására, akik számla ellenében beszédtek az esedékes interurbán beszélgetési díjakat. Szeptember elsejétől ez az állapot megszűnt. A postaigazgatóság rendeletére ettől az időponttól kezdve hónaponként telefonon bementették a számla végösszegét s ha az illető város határidőn belül elmulasztotta a követelést kiegyenlíteni, a telefonszámát egyszerűen kikapcsolták a vidéki forgalomból.

A drákó rendszabály általános megütözkést keltett az előfizetők, de különösen a kereskedők körében, akiknél a mai pénzinséges napokban gyakran előfordult, hogy momentán nem rendelkeztek az igényelt pénzüsszeg felett és akaratlanul is kénytelenek voltak adóssá maradni, a posta azonban a rendeletre való jogos hivatkozással megtagadta fontos üzleti beszélgetések kapcsolását is, amivel sok esetben súlyos károsodást szenvedtek.

A bántási kereskedelmi- és iparkamara az ügyben beadványt intézett a postaügyi minisztériumhoz, melytől a rendelet megmásmítását kérte.

A beadványra tegnap jött meg Becsekerekre a válasz, amelyben a postaügyi minisztérium közli, hogy az interurbán beszélgetések díjainak beszedése körül január elsejei érvénytelenséggel bizonyos könnyítéseket fog alkalmazni.

A válaszirattal kapcsolatosan érdeklődünk illetékes helyen a minisztérium rendeletere iránt, ahol kijelentették, hogy a tervről ugyan magánúton értesültek, hivatalosan azonban arról még tudomásunk nincsen.

A novisadi szavazóhelyek

A városi tanács minden választót értesít, hogy melyik szavazóhelyen kell szavaznia

Néhány nappal ezelőtt közöltük a tíz novisadi szavazóhelyet. A városházán most osztották be, hogy egy-egy szavazóhelyre hány polgárt osztottak be. Az I. a. szavazóhelyen a beltéri katolikus elemi iskolában 734, az I. b. szavazóhelyen a zsidóiskolában 714, az II. a. szavazóhelyen a szerb gimnáziumban 781, az II. b. szavazóhelyen a Nyegos-utcai leánygimnáziumban 730, az III. a. szavazóhelyen a Buza-téri elemi iskolában 716, az III. b. szavazóhelyen az almási iskolában 761, az IV. a. szavazóhelyen az Alkotmány utcai református iskolában 747, az IV. b. szavazóhelyen az evangélikus iskolában 713, az V. a. szavazóhelyen a Kajmakcsalanszka utcai (Szalajka) népiskolában 704, az V. b. szavazóhelyen a szállási iskolában pedig 773 polgár fog szavazni.

A 7369 választót a városi tanács értesíteni fogja arról, hogy ki melyik szavazóhelyen fog szavazni. Ezt az értesítést a szavazásnál fel kell mutatni.

Zürich, december 31. (Zárlat) Beograd 790, Newyork 51330, London 24295, Páris 27775, Milano 2165, Prága 15525, Bécs 0007225, Budapest 00070125, Szófia 314, Bukarest 265, Szaloniki 9375, Berlin 12220, Brüsszel 2560, Amsterdam 208, Athen —.

Amerikában huzzák -- Angliában járják

Egy milliárd rádió van Angliában...

London. Nálunk odahaza még csak kevesen engedhetik meg maguknak azt a luxust, hogy rádiót szereltesse nek fel maguknak, itt Londonban azonban már 700-800 dinárért kapható ez a bűvös gép. Ennek a természetes következménye, hogy ma már egy millió felvevő állomás van Angliában.

Hogyan kezdődik?

Jack az első gimnáziumba jár, szóval még nem tanul fizikát. Egy szép napon egy barátja elhoz hozzá egy kivágott újságdarabot, melyben le van írva, hogy kell csinálni rádiófelvevőt. Másnap Jack összes megtakarított pénzéért, 5 shilling három és fél pennyért, drótot vesz. Felakaszt egy drótot két fára, csinál egy hengert, amelyet az első gimnáziumban a geometria órán tanultak, rácsavar erre is egy drótot, aztán vesz egy kis kristályt, az egész „szerkezetet” pedig egy szivardobozba szereli. Es kész van a „drótnélküli”. Most már csak egy telefonhallgató hiányzik. Ez drága dolog, belekerül vagy tíz shillingbe. Mire találták ám fel a részletfizetést. Jackünk vesz egy telefonhallgatót és tizhavi egyshillinges részletben fizeti ki.

Délután próbálkozik, de sikertelenül, nem hall semmit a telefonban. De jön az este és Jack hallja, hogy „London Station Calling” és nincs boldogabb ember ennél a 11 éves fiúnál. Másnap, mikor Jack kilenckor lefekszik, már a szülei is hallgatják a rádiót és megállapítják, hogy rém okos fiuk van. Harmadnap Jack már kijelenti, hogy ő fel tudná fogni Párist is, ha lenne elektroncsöve. Erre az apja ad neki 2 fontot telepekre és elektroncsöve és ezzel Jack rádióamatőr lett. Hat hónap múlva Jack megdönti a rádióvilágrekordot, amikor szüleinek egy estélyen amerikai tánczenét szolgáltat.

Igen ám, de a szomszédék sem hagyják magukat. Nekik is van egy 12 éves fiuk, aki szintén szenvedélyes rádióamatőr. Es amikor a két fiu mármája összejön, akkor ilyeneket lehet hallani:

— Tudja kedves Mrs. Wood, amikor tegnap este a fiam az eddig használt Mullard-elektroncsövek helyett Marconi Osram-elektroncsöveket tett a felvevőjébe, akkor rögtön fel tudta fogni a KDKA-t.

— Igazán, nagyon ügyes fia van, de amikor a múlt héten a fiam a saját-kapcsolású super-hyper-reflex-regeneratív felvevőjét használta... és így tovább.

De nemcsak annyiból áll a „rádió”, hogy versengenek egymással a rádióamatőrök. A tengerentúli kísérletekben részt vesz mindenki és egyesült erővel küzdenek a rádió tökéletesítéséért. Transatlantic kísérlet? Micsoda komplikált dolog lehet. Pedig nagyon egyszerű. Este 11 órakor, mikor a kör-

hangállomások befejezték szórakoztató és tanulságos műsoraikat, akkor Londonban felfogják az ötezer kilométerre levő pittsburgi állomás hullámaint és továbbítják. Így tehát a legegyszerűbb szerkezettel hallhatja mindenki az Amerikában tartott koncerteket. Természetesen ezt még nem lehet élvezni. Az óriási távolságot meg lehet érezni a hangon, mely egyáltalában nem mondható tisztának. Mégis a napokban, mikor a Pompadur „József” dalát továbbították, véletlenül olyan kedvező légköri viszonyok voltak, hogy itt Londonban számosan táncoltak az Amerikában játszott zenére. Az ilyen kísérleteket követő napokban ezrével érkeznek a levelek a British Broadcasting Companyhoz. Lelkes rádióamatőrök statisztikát csináltak, hogy hányszor hallottak egy-egy hangot, vagy betűt. Mások a különféle hangszerekről csinálnak statisztikát. De nincsen rózsza tövis nélkül. A napokban egy ilyen rádiókísérletet egy ember elrontott. Ez az ember rosszul kezelt felvevőjével tizezreket zavart.

A rádió és a divat

A rádióknak a divatba is van beleszólása. A már minálunk is divatos körhaj is a rádió következménye. Az angol, francia és amerikai nők belátják, hogyha a rádiókoncerteket telefonon akarják élvezni, akkor helyesebb a haját rövidre vágatni. És itt van a jazz-band, a legdivatosabb „zene”. Ha egy ezer kilométerre levő rádióállomás által küldött operaelőadás nyáron, mikor rövidre vágatni a légköri viszonyok, felfogunk, akkor az operazene kísértés és időnkint megszakító légköri zavarok a legjobb operaelőadásból is jazz-band szerű zenét csinálnak. Az első zenekar, amely felis-

merte ezt, a londoni Savoy Havana, majd a Savoy Orpheans volt. Ezek a zenekarok nem csinálnak egyebet, mint rossz rádiófelvevőket imitálnak. A „fading” és a légköri zörejek mind benne vannak ebben a zenében, melyből a jazz-band fejlődött ki. De itt vannak még a nők által hordott kristálydetektor gyűrűk, a keretantenna fülbevalók, a ruhára monogram helyett himzett rádiókapcsolási redszerek.

Es közben a rádió mindinkább közeledik az egyszerűség felé. Földeléként már régen a vízvezetéket használják, antennaként az ágyasodrony, vagy egy madárkalitkát. Ellenállásként szárított gyümölcsöket, hangosan beszélő helyett a gramofont és így tovább. A rádió ma már annyira fejlődött, hogy egy kis zsebbehordható felvevővel (és antennával) 40 kilométerre levő állomás hullámaint lehet felfogni. Londonban már egy shillingért lehet kapni egy gyufaskatolyába szerelt felvevőt (igaz, hogy ez rossz) és rövidesen meglesz már a rádiófelvevő díohéjban.

Akárhogy is próbálják a rádió ellen-ségei a rádió fejlődését megakadályozni, ma már mégis megtörtént, hogy néhány londoni diáknak sikerült körülbelül 20.000 kilométerre (vagyis a földön létező legnagyobb távolságra) lévő newzealandi barátjaikkal aránylag egyszerű szerkezetek segítségével morsebeszélgetéseket folytatni. Erre már nem lehet azt mondani, hogy játék, mert ez már mégsem mindennapi dolog, hogy fiatal fiuk csak átszólnak Angliából New-Zealandba és egy perc múlva már itt is a válasz. Amit a távirduhivatalok többszáz lóerőnyi energiával csinálnak, azt ezek a fiuk egy nagyobb villanykörtéhez szükséges villamos árammal csinálták meg.

Tanukihallgatások a kosztprénz perben

A hirhetté vált novisadi kosztprénz perben általános feltűnést kelt, hogy a tanuk nagy része vallomással enyhíteni igyekszik Kis Vilmos helyzetét. Ez a furcsa magatartás azokra a lapközleményekre vezethető vissza, amelyek nem ismeretlen céllal, egyes novisadi és szuboticiai lapokban jelentek meg. Ezek a támadó előírások, mint „bűntársakat” igyekeztek feltüntetni azokat a félrevezetett embereket, akikben Kisnek sikerült felbreszteni a mindenki-ben lappangó kapzsiságot. Az egészséges erkölcsi érzékű ember azonban nem hajlandó megérteni ennek a „mentőakciónak” az „igazságait”, legkevésbé azonban azt, hogy miért volna Kis kevésbé bűnös, mint hitelezői? Az „uzsora” vádjával megrémített tanuknak azonban minden bizonyságuk elszállt s teljesen megértjük ilyen helyzetben az ügyész azon gyanúját, hogy a tanuk egyes állításainak valódiságához kétség fér és a tárgyilagos szemlélőt nem is lepte meg az az indítvány, hogy -az izraelita vallású tanukat a

Talmudra eskessék meg...

A szerdai tárgyalást egynegyed tíz órakor nyitja meg Gomirac elnök, aki elsőnek

Waldmann Andor novisadi magántisztviselőt hallgatja ki, mint tanut. Waldmann, aki

Polacsek Soma nevű barátjával jelentős összegeket keresett Kis állítólagos üzleti vállalkozásain, kedvező vallomást tesz. Kist minden tekintetben korrekt embernek ismerte s úgy tudta, hogy valóban nagy és busás haszonnal záruló üzleteket bonyolít le. A szembesítésnél kiderül, hogy Waldmann és Kis adatai nem egyeznek, majd a védő igazolja nyugtákkal, hogy

Polacsek egy 20.000 dináros kölcsönön 20.000 dinárt keresett tíz nap alatt

Ezután az ügyész intéz kérdéseket a tanuhoz, akit vallomására a bíróság megeskett. Waldmann után

Rosenbaum Sándort a Rossija Fonciére tisztviselőjét hallgatják ki, mint tanut. Szintén kedvező vallomást tesz. Azt állítja, hogy Kisnek nem adott pénzt. Kis az elnök kérdésére zavartan kijelenti, hogy most már nem emlékszik pontosan minden hitelezőjére. Az izgatott és érezhetően kínos hangulatban az államügyész emelkedik szólásra és kijelenti, hogy

az a gyanuja, hogy az izraelita vallású tanuk nem mindenben mondanak igazat, miután menteni akarják a vádlottat. Kéri, hogy az általam eskü helyett ezert a Talmudra tett kézzel tegyenek vallomásukra esküt.

Dr. Szekulics védőügyvéd felszólalása után a bíróság az ügyészi indítványt elveti.

Rosenzweig Hugó

mérnök elmondja, hogy Kis teljesen kifosztotta s felvette anyai örökségét is, amelyből mindezeideig még semmitsem fizetett vissza. Kis üzletein 50.000 dinárral károsodott, miután ezen összeg erejéig garanciát vállalt. Vallomására megesketik.

Pummer Sándor

nyugalmozott tanító elmondja, Kis arra kért tőle pénzt, hogy gyógyszerárát vásároljon Szuboticián. Mint nyugalmazott tanító kénytelen volt a házat eladni, hogy megélhessen. Kis úgy tüntette fel üzleteit, mint rendkívül hasznos vállalkozásokat, ezért száz-négyezer dinárt adott Kisnek. Az összeg ellenében egy váltót adott. Hetven ezer dinárral károsodott. Kis azt állítja, hogy csupán 80.000 dinárt kapott Pummertől. Ezzel szemben Pummer fenntartja állítását.

Mandl Ernőné

ismerteti kölcsönügyeleteit Kis Vilmossal, akinek több részletben 135.000 dinárt adott, ebből ezideig mindössze 35.000 dinárt kapott vissza. Hosszabb vita indul meg a vádlott és tanu között arról, hogy Kis kérte-e a pénzt, vagy Mandlné kínálta neki? Kis azt állítja, hogy kínálták neki, amit Mandlné erőlyesen tagad. Tanut vallomására megesketik, majd az elnök a tárgyalást felfüggeszti és folytatását délutáni három órára tűzi ki

A délutáni tárgyalás

A délutáni kihallgatás első tanuja

Rozenzweig Lajos

a Rozenzweig és Mandl, novisadi gabonabizományi cég belfagja. Hosszabb ideje áll üzleti összeköttetésben Kissel, akinek először csak 6000 dinárt adott kölcsön, később Kissel kereskedelmi társaságot alakítottak, amelynek tagjai voltak a cég és Kis. Így körülbelül nyolcszáz ezer dinár készpénzt fizettek ki a gyógyszerész nem létező üzleteire. Dr. Szekulics védő kérdéseivel egymásután hozza zavarba a tanut, végül is annyi megállapítást nyer, hogy tényleges kára 368.000 dinár. Vallomására megesketik. Annak megállapítása után,

Őszi hullámok

Irta: Pekár Gyula

Tizenegy felé járt már az idő — Zentyh Kázmér elegáns reggeli öltönyben végre teás asztalkájához ült s agglégényes pedantériával nézte át postáját.

— No ezt a levelet meg pláne három nappal ezelőtt kellett volna megkapnom! — kiáltott fel mérgesen, a legutolsó borítékot vizsgálgatva. — Hm, női írás, lássuk csak — ez a hölgy nem tudja a lakcímemet...

Monokliján át unottan kezdte olvasni a levelet, de csakhamar úgy elálmélkodott, hogy az üveg kiesett a szemgödréből. Szorgoskodva kereste elő öreguras csipetjét.

— Ugyan ki lehet ez? Lássuk csak... „emlékszik még fiatalkori ábrándjainkra, — a tante papagályára, mely úgy elárult bennünket?... Most már szabadon beszélhetünk ez emlékekről, még csak nem is kell szégyenkezve mosolyognunk rajtuk”, hisz olyan régen volt! Jőjjön, keressen fel szombaton délbén, elbeszélgetünk. Tudja, annyi éven át laktam vidéken, de most végre

gom magának, miért? Hogy is irjam alá magamat? Ha máshoz mentem is férjhez, — és maga jól tudja kihez! — annyi idő múltán ismét annak nevezhetem magamat, aki akkor voltam magának régen: Marianne” —

Kázmér ur egészen zavarba jött és nyugtalanul kelt fel. Szakadozott képek tűntek fel előtte — látta a tante ósdi butoros szalonját, a képeket a falon, a régi albumokat az asztalon. Egy gyönyörű szőke leány áll előtte, de az októberi fészlomályban alig tudja kivenni az arcát. Most megragadja a fehér kezecskét és suttogva vallja meg szerelmét. Igen ám, de ez a gonosz papagály ott a sarokban figyel minden szóra s mint aféle tanulókonny állat, rögtön krákgovva ismétli: „Marianne, szeretem!... Nyilik az ajtó, belép a tante...”

A vén gallér kimerülten simította végig a homlokát, egészen beleizzadt a visszaemlékezéseibe. Török Marianne!... Istenem, hány éve már annak? Husz, — dehogyan, tán már huszonöt is.

— Ugyan mit akar, — vajjon hogy

viztbe. Elmenjek? Még meggondolom, ráérek. De hogy is mondja? „Keressen fel szombaton délbén” — mi van ma?

Szinte ijedten pillantott az aznapi újságra.

— Lehetetlen... ma igazán szombaton volna? Persze az az átkozott posta, elkésvé kaptam meg a levelet... Hisz mára vár!...

Szive határozottan gyorsabban vert a szokottnál. Maga sem tudta miért, de valami bolondos nyugtalansággal nézett látogatása elé. Olyan hamar jött az egész... érezte, hogy tisztázni kellene emlékeit, de amit a déli korzó elegáns áradata közepette talált magát, sehogy se tudta összeszedni gondolatait.

Végsővéig kellett mennie a déli korzón, hogy abba az utcába elérjen, hová hajdani szerelme hívta. A régi pajtások, kik már mind egy szálig megadták magukat az öregségnek s csak mint szomorú gibicek álltak a sarkokon — lelkesen üdvözölték elhaltában:

— Itt jön a legfiatalabb jogász! Sose

Kázmér ur önértetes mosollyal felelt; — Legalább is sose öregsünk meg.

Még találomra egy hódító pillantást vetett valami tovasuhanó szoknya után, de azután szinte megdöbbenve állott meg. Észre se vette, hogy már túl is ment azon az utcán, amelybe be kellett volna fordulnia... Nyugtalanul nézte a házsámokat. Maga is megjött, mikor egyszerre csak ott volt a kapu előtt.

Pillanatra majd, hogy vissza nem fordult. De aztán elszégyellte magát: „Az ördögbe, Kázmér, mitől félsz? Micsoda elérzékenyedés vesz erőt rajtad...” Sose volt még ilyen ostoba hangulatban! Lassan ment fel a lépcsőn és annyira elgondolkodott, hogy mielőtt becsengetett volna, elfeledett kézi tükrébe pillantani.

— Ithonn van a...?

— Igen, a méltóságos asszony épp öltözik, — felelt a szobaleány mosolyogva — mindjárt készen lesz. Addig is tessék helyet foglalni a szalonban.

Az ajtó már régóta becsukódott mögötte és ő bámészan még mindig ott

hogyan Kis a társas szerződésre négy aláírást ráhamisított, áttérnek

Özvegy Hoffmanné

kihallgatására. Az asszony egy suboticiai gyógyszerész özvegye, aki Brenner nevű üzletvezetője révén ismerkedett meg Kissel,

aki minden vagyonából kiforgatta manipulációival. Gyógyszertárát elvesztette és anyagilag teljesen tönkrement.

A kára körülbelül 300.000 dinár. A két tanu kihallgatása, valamint a különböző szerződések ismertetése közel három órát vesz igénybe.

Céner Olga 44.000 dinárt adott kölcsön Kisnek váltóra. A pénzt azonban a kezestől, özvegy Hoffmannétól megkapta.

Brenner Dezső a Hoffmann patika üzletvezetője ismertette meg Hoffmannét Kissel. Kis és Hoffmanné meg akarták venni a Decsy féle patikát e célra Hoffmanné 79.000 dinárt adott Kisnek, ezenkívül még egy 100.000 dináros váltót is aláírt. Kis kötszert akart e pénzen venni, mikor kérdezték hol a kötszer ezt választotta, hogy nem vette meg, a váltót pedig megsemmisítette. Ezt Hoffmanné furcsának találta, de nem gyanakodott, mert bizott Kisben. Sem ő, sem Hoffmanné nem tudták, hogy Kis másnak is tartozik.

Még Dera Arisztidet hallgatta ki a bíróság és utána péntek délelőttre halasztotta a tárgyalást.

APOLLO

január 1: A felhők asszonya

január 2—3—4: Harrold Lloyd „Aki mer, az nyer”

január 5—6: A szerelem himnusza.

ODEON január 1—2—3—4

„A karaván.”

FOJT

KALAPFESTŐ INTÉZET

NOVISAD

Njegoseva (Andrássy)
ulica 9.

Boldog újévet

kíván üzletfeleinek és rendelőinek
Farkas és Dürbeck nyomda.

A külföld érdeklődik a városi kölcsön iránt

A beogradi svéd konzulátus ajánlata a városnak

Novisad város kétszázmillió dináros kölcsöne iránt a külföldön meglehetősen érdeklődés mutatkozik és így minden remény meg van arra, hogy a kölcsön meg is valósul.

Tegnap a beogradi svéd konzulátustól érkezett átírat a városi tanácshoz, amelyben ez ajánlatot tett a városnak, hogy hajlandó Svédországban lépéseket tenni a városnak nyújtandó kölcsön ügyében. Eppen ezért néhány kérdést intézett a városhoz a kölcsön ügyében. Így azt, hogy milyen biztosítéko! nyújt a város? mennyi a legmagasabb kamat, amit a város fizetne? mennyi időre akarja felvenni a kölcsönt és végül mire akarja a város a kölcsönt felhasználni? Együttal azt is közölte a várossal, hogy a kölcsönt csak akkor kaphatja meg a város, ha a munkákat svéd vállalkozókkal végezteti.

A városi tanács valószínűleg még e hét folyamán válaszolni fog a beogradi

svéd főkonzulátusnak az ajánlatra és az egyes kérdésekre.

Közölni fogja a város a kölcsön biztosítékát.

A város egész vagyonát és jövedelmét hajlandó lekötni biztosítéku! úgy mint 700 hold agrárreform alól mentesített föld, a városháza épülete, a régi magyar gimnázium, a Markovics-féle ház a postaigazgatóság, fürdő, vágóhid, gázgyár, városi major, városi kert, továbbá a város összes jövedelmei, pótdadó, fogyasztási adó stb.

A kapott kölcsönből a központi temetőt, vásárcsarnokot, rakpartot, csatornákat és vízvezetékét akarja elkészíttetni a város, ami mind - az egy rakpart kivételével jövedelmet hozó vállalat.

Hogy milyen magas kamatot hajlandó fizetni a város, arra a kérdésre nem felelnek. A kamat magasságát a hitelezőkkel együtt kívánják megállapítani.

Elméletileg megoldódott az örök élet problémája

Vérátömlesztéssel fiatalít egy párisi orosz orvos — Beszélgetés Steinach vetélytársával

Páris. Nemcsak a bécsi Steinach tőri a fejét az emberek megfiatalításának problémáján. Franciaországban két fiatal orosz orvos, Jaworszky és Woronoff igyekeznek egymástól teljesen eltérő módon megoldani a fiatalítás problémáját. Míg Woronoff a Steinach professzor által megkezdett uton halad, Jaworszky a szervezetnek vegyi uton és pedig friss fiatal vér bevezetése után való felújításával igyekszik az emberi testnek és szellemnek új életerőt adni.

Jaworszky professzor kísérleteit tudományos körökben már régóta figyelemmel kísérik s ma már ez a fiatal orosz Párisban ép úgy divatban van, mint annakidején Steinach professzor volt Bécsben.

Felkerestük Jaworszky professzort, hogy ő maga mondjon el valamit elméletéről, annak alkalmazásával elért eredményeiről:

— Az én módszerem — mondotta Jaworszky voltaképpen egy ókori filozófiai megállapításnak, a mai kor tudományos eszközeinek segítségével való alkalmazása. „Minden lény a vízben él” — mondja a megállapítás. Ez az első pillanatban furcsának tetszik, pedig úgy van, hogy az emberi test is vízben, nedvességben él. Ezen a rendkívül egyszerű megállapításon épül fel az én módszerem tudományos magyarázata.

Kísérleteim kiinduló pontján azt a megállapítást vettem, hogy az egysejtű állatok halhatatlanok, illetve életben tartásuk egyedül az őket körülvevő milió kérdése. Ha ezeket állandóan felújított megfelelő milióban tartom, úgy

elhalásuk nem következik be. Ilyen kísérleteket magam is végeztem s megállapítottam, hogy a millió napról napra való felújítása esetében nemcsak a degeneráció maradt el, hanem inkább állandó fokozatos fejlődése volt észlelhető. Ilyenirányú kísérletek már máshol is folytak. Így például a híres Cassel tanár egy csirke szívének szöveteit tizenegy évig tartotta a millió állandó felcserélésével, nemcsak életben, hanem állandó fejlődésben. Én is számos kísérletet végeztem e kérdés megoldására s rájöttem, hogy a vér felújítása képes felújítani, regenerálni az egész szervezetet. Megjegyzem, hogy nem valami nagy vérátömlesztésről van itt szó. Az én operációm nem mechanikai, hanem biológiai akció s ép ezért nem a vér nemisége, hanem a vér minősége a fontos.

Az operáció előtt a vért adó és a vért kapó vért pontos vegyi vizsgálatnak vetjük alá, mert rendkívül fontos, hogy a két egyén vérenek minősége minél hasonlatosabb legyen.

Másik fontos kellék, hogy a vértadó lehetőleg fiatal legyen. Egy fiatal, teljes aktivitásban lévő vér csodálatos, felújító hatással van a befogadó vérré.

— Mennyi vér szükséges mégis ahhoz, hogy a hatás létrejöjjön, — kérdeztük a professzortól.

— Egész kevés, néhány köbcéntiméter egy-egy beoltásra, amit egy kura folyamán tíz-tizenkét alkalommal ismétlek meg.

Ujból hangsúlyozom, hogy nem a vér mennyisége, hanem a minősége a fontos. Szerintem a műtét sikere tul-

nyomórészben az egymásnak megfelelő és összeházasításra váró vérfajok sikeres kiválasztásától függ. Eppen ezért az operáció legfontosabb része a vérgyógyvizsgálata. Fontos még, hogy a műtét lehetőleg idejekorán történjék, vagyis az öregedés bármily irányu jelenék észrevételkor azonnal. Bár volt több esetem, ahol még az előrehaladott szenilitás állapotában is bámulatos eredményt sikerült elérnem. Ez egyébként teljesen egyéni dolog. Voltak páciensek, akiknél negyvenöt éves korban is sokkal kevesebb eredményt mutatott a kezelés, mint másoknál hatvanöt éves korban.

Innen-onnan

A bíró a megvert feleségre ruházta az ítélkezés jogát. Brooklynban Golden városi bíró elé naponta öt-hat feleség jött panasszal, hogy férjük megverte őket. A bíró végre is ráunt ezekre az ügyekre és, elhatározta, hogy szigorú ítélettel fog legközelebb példát mutatni és elveszi a férfiek kedvét attól, hogy feleségüket megverjék.

A Pemberton-házaspár került éppen a bíró elé. Mrs. Phoebe Pemberton sirva panaszkolta el, hogy a férje nemcsak megverte, de ki is akarta dobni az ablakon. A bíró idegesen hallgatta meg a panaszt, aztán hirtelen mosolytült az arcára:

— Mrs. Pemberton, ön mondjon ítéletet, mit érdemel a férje?

Az asszony, aki még egy perccel ezelőtt könnyeit törölte, most dadalatosan nézett szét a hallgató közönséggel tele teremben, azután férjére tévedt tekintete. A férje szinte összehúzta magát, könyörgést lehetett szeméből kiolvasni, de az asszony gunyos fölénytel mérte végig tetőtől-talpig.

A bíró sürgette:

— Nos, asszonyom, most ön helyettesít engem. Hogy mondjak én ítéletet férjéről, amikor Ön, az érdekelte fél sem tudja megmondani, milyen büntetést érdemel.

Most már Mrs. Pemberton sem gondolkozott tovább, hanem egyszerűen rávágta:

— Itélje el hatvan napra, bíró ur!

A bíró nyomban kihirdette az ítéletet, amely teljesen megfelelt az asszony kívánságának. A férjet megfélebbzhetetlenül lecsukták 60 napra.

Jackie Coogannak kisöccse született. Losagelesi távirat jeventi, hogy Jackie Coogannak néhány nappal ezelőtt kisöccse született. Az újszülött nagyon gyenge testalkatu volt, úgy hogy néhány napig az orvosok nem tudták, vajon életben marad-e. Az egész Coogann család nagy izgalommal leste a betegszoba felől érkező híreket és Jackie is, aki teljes szorgalommal dolgozott legújabb filmjének felvételein, néhány napra abbahagyta a munkát. Amikor azután az orvosok kijelentették, hogy a legifjabb Coogant sikerült megmenteni az életnek, a kis Jackie boldogan felsóhajtott és egy amerikai lap jelentése szerint így kiáltott fel: Megint egy ember, akiről nekem kell gondoskodni. Ugyanez a lap azt is tudni véli, hogy Jackie Coogan legközelebbi filmjénél már magasabb gázsit akar kikötni, arra való hivatkozással, hogy családja megszorodott és a megnövekedett terheket a filmvállalatnak kell viselnie.

*** Meglincseltek egy tizenöt éves négerfiút.** Newyorkból jelentik: Nashville városi börtönéből egy harminc főből álló csapat erőszakkal elrabolta Sam Smith 15 éves négerfiút, automobilon Nolenzville-be vitték, ahol a tömeg meglincselte. A néger Nolenzville mellett fogták el, ahol automobilon alkatreseket akart lopni egy farmertől. A tömeg dühe azóta fokozottan fordult a néger felé és újabb lincselésektől tartanak.

Butorszükségletét meglepő és olcsó árban csakis
HEMLER PÉTER UTÓDAINÁL
szerezheti be. - Telefon 256.

hol volt? Maga sem tudja miért, féltudatosan csak az emlékekből sejtji, hogy most nyilván kell az oldalsó ajtóknak. És ime csakugyan nyílik az ajtó, — belép egy lengetermetű szép leány, kinek kék szemei álmodozva tekintenek elő szőke haja keretéből.

Kázmér ur nem csodálkozik el. Aki benne élt, a huszonöt év előtti ifju ráismer Mariannera, — őh be szép, szebb még mint a tegnapi bálon! Oda-rohan hozzá s szenvedélyesen ragadja meg a két kezét. Az egykor régen kimondott szavak mintegy parancsszóra tölulnek ajkaira.

— Marianne ...
A leány kissé ijedten néz rá és megszólal:

— Igen, az vagyok ...
A vén gavallér arca boldogan derül fel.

— Oh, bocsásson meg ... Marianne — szeretem!

A papagály lármásan szólalt meg a hangos szóra, — vajjon igazán ismételte-e ezuttal is a vallomást? ... Elég az hozzá, hogy nyílt az ajtó s hirtelen egy őszhajú matróna lépett be. A leány

félig rémülten, félig szégyenkezve sikoltott fel:

— Jesszusom, — a mama!
Kázmér ur hátrátántorodott s felkiáltott, úgy mint régen:

— A mama? ... Nem: a tante! Végünk van ...

Igen, semmi kétség, a tante állott előtte! Nem vette észre, hogy negyedszázad óta mégis, mintha megfiatalodott volna az ősz hölgy ... Nagyon kicsinosította magát és zavartan mosolygott.

— Nos, mi történt? — kérde, melegen megragadva a Kázmér ur kezét, — ösmerjen rám édes barátom ...

— Igen, — a tante ... ismétlé hebegve a vén gavallér.

— Persze, hogy a tante régi szobája ez! — mondá az ősz hölgy egy sóhajjal, — lássa, minden úgy van benne, ahogy régen. Ah, a régi szép idők, édes barátom ...

A régi szép idők! ... Kázmér ur szédülten tért magához.

— De mit szól a leányomhoz? — folytatá a mama élénken. — Marianne-

nek hívják őt is ... Azt mondják, hogy nagyon hasonlít hozzám, a régi Mariannehoz.

— Lássa, az ő kedvéért jöttem fel Pestre, — kezdé az ősz hölgy, — férjhez kell adni a leányt! S arra akartam kérni magát, hogy nincs-e kedve beállani hozzánk a farsangra báli papának?

— Báli papának? ... — hebegé Kázmér ur. — A két Marianne szivből tapsolt és kacagott, de ő sehogysem tudta tovább folytatni a társalgást. Csakhamar vette a kalapját és elbucszott.

— Hogyan, már menni készül? — kérde a mama szomorúan, — mikor keres fel megint?

... De hát erre a kérdésre adós maradt a felelettel a vén gavallér. Támolyogva ment le a lépcsőn és ahogy a mellékutcákon át görnyedten botorkált hazafelé, az emberek nem fordultak meg többet utána, sőt még pár barátja sem ösmert rá. De ő nem törődött többet a dologgal, — saját ifjuságának kellett legyőznie a fiataloskodót: öreg ember lett belőle.

HIREK

— **Boldog újévet kíván a Délbácska olvasóinak, hirdetőinek és barátainak**

a Délbácska szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **A Délbácska legközelebbi száma szombaton reggel a rendes időben jelenik meg.**

— **Rendőri hír.** Speier Jenő sajtófeljelentést tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel a Zrínyi Péter utca 15. számú házban elhelyezett autójából ismeretlen tettes egy 2000 dinár értékű lábszákot lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Harminczötezer dináros lopás Nádáljon.** A nádajai rendőrség értesítette a novisadi rendőrséget, hogy december 23-án ismeretlen tettesek betörték Apics Szima házába és onnan 35.000 dinár értékű ékszert és ruháneműt loptak el. A betörők a következő tárgyakat lopták el: 12 kis dukát, 1 férfi aranygyűrű O. A. monogrammal, 1 férfi aranyóra láncsal, 2 női aranylánc éremmel, 10 selyemkendő, 10 női ruha, fehérnemű stb.

— **Műkedvelő előadás Adán.** Az adai Önkéntes Tűzoltó Testület saját felszerelése javára az adai Otthon kávéházban Karácsony másnapján táncal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, amelyen Guthy Soma és Rákosi Viktor háromfelvonásos „Tartalékos férj” című bohózatát mutatták be. A darabban Kőszegi Pál Jenő, Gaal Sándor, Antal Rózi és Spiegel Béla játszották a nagyobb szerepeket nagy sikerrel.

— **Vajdasági Méhészeti Lapok.** Minden hónapban gazdag tartalommal s a méhészekre rendkívül fontos ismeretterjesztő cikkekkel jelenik meg a Vajdaság egyetlen méhészeti szaklapja. Minden méhészre fontos ez a szaklap s azért a legmelegebben ajánlhatjuk a méhészzettel foglalkozók figyelmébe. A lap megrendelhető a lap kiadóhivatalában Sztári-Becsejen.

Utazóbőröndök, Női Kéziláskák, s mindenféle BŐRÖVEK, diszkrét legjobb, legrészebb s legolcsóbb kivitelben csak a készítőnél F. Dietrichnél Nsád, Kr. Petra 30.

— **Szén, brikett** szobafűtéshez és elsőrendű tűzifa kapható Schwarz testvéreknél. Hal-tér 11. Telefon 9. (1-6)

— **Egy novisadi cég nemeslelkűsége.** Újév alkalmával a Róth és társa cég a róm. kath. hitközségnek 9 gyermek részére meleg ruhát bocsátott rendelkezésére, hogy azt a szegény gyermekek közt kiosssa. Nemesszivű adományaiért fogadja a szegények nevében is hálás köszönetünket.

— **A Katolikus Olvasó Kör felavatója.** Vasárnap f. hó 4-én 11 órakor tartja meg diszgyűlés keretében a kath. olvasókör új termének felavatását. Este pedig változatos programu kabarét rendez 8 órai kezdettel.

— **Felhívás az esperantistákhoz.** A novisadi „Esperantista Laborista Rondo” vezetősége ezúton értesíti a n. é. közönséget, hogy a legközelebbi Esperanto tanfolyam január hó 12-én este 7 órakor kezdődik, a Groblyanska (Alkotmány) utca 6. szám alatti református iskolában. Beiratási díj 20 D. Jelenkezni lehet a „Papyrus” könyvkereskedésben és az iskolában a tanítás kezdete estéjén. Felkéretnek az

„Esperantista Laborista Rondo” tagjai, hogy az 1925. évi január 5. hétfői taggyűlésen szíveskedjenek megjelenni este 7 órakor a Groblyanska utca 6. szám alatti iskolában. A napirend főpontja: Elnöki jelentés. Továbbá felkéretnek a főt megnevezett kör tagjai, hogy szíveskedjenek tagsági illetékeiket minél előbb kiegyenlíteni.

— **Az anya végignézte, amint vesztőhelyre vitték a fiát.** Londoni jelentés szerint néhány nappal ezelőtt Hullban kivégezték William George Smith bankhivatalnokot, aki feltékenységi rohamában agyonlőtte a szeretőjét.

Az angol igazságszolgáltatás nem ismeri a gyilkosság minősítésének különböző fokozatait s ezért a halálos ítélet nem keltett meglepetést Angliában. A kegyelmi kérvényt a belügyminiszter — akihez a kegyelmezés ügye tartozik — elutasította s csak annyit engedett meg, hogy a kivégzés ideje alatt Smith édesanyja a fegyház épületében tartózkodhatik. A boldogtalan öreg asszonyt csakugyan bevezették arra a különfolyosóra, amelyen keresztül halálba induló fiát az akasztófa elé vezették. Néhány perccel később éles panaszszavak hangzottak fel, fogházőrök sorakoztak, akik között felbukkant az elítélt alakja. Látszott rajta, hogy nem törte meg a halálos ítélet. Délcegen, bátran ment utolsó útjára.

— **Fiam, fiam,** sikoltotta az anyja. Smith egy pillanatra megállt, majd emelt fejvel tovább indult. Az öregasszony keservesen tovább sikoltzott, de választ nem kapott. A melléje rendelt börtönhivatalnok vigasztalni próbálta. Az anya térdre rogyott és kétségbeesetten imádkozott:

— **Istenem,** Istenem, hiszen te mindenható vagy... Mentd meg hát az én fiamat, az én egyetlen jó fiamat. Mentd meg, Te meg tudod még ezt tenni... Az emberek nem akarják, hát mentd meg Te.

Ebben a szempillantásban megkondukt a halálharang. Az anya megértette:

— **Megtörtént, megtörtént!** — sikoltotta s ájtultan a cella hideg kövezetére esett.

Ugyanaz az orvos, aki az imént a fia halálát állapította meg, hozzája sietett s felélesztette. Amikor magához tért, állandóan csak ezt motyogta:

— **Meghalt, meghalt...** Az én kicsi fiam, meghalt...

— **Házasság.** Léh Anycika és Blazek József f. hó 4-én tartják esküvőjüket a temerini róm. kath. templomban. Az esketést főtiszt. Péter Bálint, végzi.

— **Mozielőadás lesz a gyors- és expresszvonatokon.** Érdekes terv megvalósításával foglalkozik egy beföldi vállalkozó. Beadványt intézett a közlekedésügyi minisztériumhoz, amelyben koncessiót kér, hogy a direkt vonalokon a gyors- és expresszvonatokhoz filmvagon kapcsolhasson. A filmkocsiban a menet ideje alatt szabályszerű mozielőadásokat tartanak. Bemutatnák a vidék természeti szépségeit, de előadnának más szórakoztató filmeket is, hogy elűzzék vele az utazóközönség unalmát. Ilyen filmkocsit kapcsolna a vállalkozó a gyors- és expresszvonatokhoz, a Beograd—Szubotica, a Beograd—Zágreb—Ljubljana, a Beograd—Bosznabrod, Szarajevo, Gruz, Beograd—Szkoplje és a Beograd—Nis—Caribrod vonalon.

— **Helyreigazítás.** Tekintetes szerkesztőség! A „Délbácska” tegnapi számában „Késelés a Bem-utcában” címen megjelent cikkkel kapcsolatosan a

sajtótörvény vonatkozó szakasza alapján kérem a következő helyreigazító nyilatkozat közzétételét: Nem felel meg a valóságnak az, hogy én támadtam meg Kuzmann Mihály asztalost ellenben igaz, hogy a kérdéses estén, minden ok nélkül ő támadott reám és én csak védekeztem az ő támadása ellen. Az eset után azonnal jelentkeztem a rendőrségen, ahol Radulovics kapitány ur is megállapította a jogos önvédelmet. Ellenem ebből az ügyből kifolyólag a rendőrség semmiféle eljárást nem tett folyamatba. Novisad 1924. december 30. Fehérvári Géza kárptos mester.

Ridikulók, Necessairek, Kofferek

nagy választékban Duna u. 20. Bőr-árúdzet.

— **Az új épületfa és deszka-kereskedés.** Djurica Lisics, Novisad Temerini-ut (a csatorna tulsó oldalán) a legolcsóbban ajánl mindenfajta épületfát, deszkát és elsőrendű asztalos-árut. Telefon 306. sz.

— **Notic, Isa Kulik** Kralja Petra-u. 29. szám (Róm, kath. templommal szemben) *Uri divat szabó.*

— **Tűz.** Tegnap délután két helyen volt tűz, amelyről a városi tűzörség a következő hivatalos jelentést adta ki: Tegnap délután 1 óra 30 perckor a 14. számú tűzjelző állomás jelentette, hogy a Vojvoda Suplika-utca 24. sz. házban kigyulladt Juhász Miklós háztulajdonos fűskamrája. A városi tűzörség Polit György parancsnok vezetésével az autófecskeendővel a helyszínre ment és a tüzet azonnal eloltotta. A kár 2000 dinár. — Délután 2 órakor telefonon jelentették, hogy a Templom-útfar 2. számú házban kigyulladt a kémény. Két tűzoltó kézi-fecskeendővel néhány perc alatt eloltotta a tüzet. Kár nem volt.

— **Adakozás a nyugdíjasok felsegélyezésére.** A „Nyugdíjas Szövetség” gyorssegély osztályához ma a következő adományok folytak be: B. Kolarszky 50, N. N. 100, N. N. 25 dinár. A jósziví adakozóknak ezúton mondunk hálás köszönetet! Kérjük továbbá a nemesszivű emberbarátokat, hogy 1925. évre szóló évi 25 dinár pártoló-tagdíj befizetésével ügyünket előmozdítani szíveskedjenek. A Vezetőség!

Az elmúlt év népesedési statisztikája

A városi anyakönyvi hivatalból szerzett adatok szerint, nemzetiségi és vallásfekezeti különbség nélkül így oszlik meg a születés, házasság és az elmúlt 1924-es évben:

	1924-ben	1923-ban
született	1037	1082
meghalt	864	848
ház. kötött	1038	1082

A megelőző 1923-ik év népesedési adatai kedvezőbbek az 1924-ikéinél, amennyiben több születést és kevesebb halálesetet tüntetnek fel. A római katolikus plébánia adatait a következő kimutatás tünteti fel:

Az 1924. év folyamán született 167 fiú (21-el kevesebb, mint 1923-ban) és 164 leány, (35-el kevesebb, mint 1923-ban) összesen tehát 331 gyermek.

Meghalt 118 férfi, 112 nő és 77 kilenc éven alóli gyermek, összesen 307.

Házasságot kötött 101 pár, ezek közül 74 volt a tiszta katolikus, 62 pár vegyes házasságot kötött, ezek közül azonban 27 kötelezte magát arra, hogy gyermekeit katolikus hitben fogja felnevelni. A többi részben a gör. kel., evang., ref. vagy izraelita vallásra adott reverzálist.

Sport

* E hó 18-án tartja az OSKV évi rendes közgyűlést.

* Az NTK játékosai a „Radnic-kiban”? Mind többször hallatszik a sportkörökben, hogy abban az esetben, ha az NTK játékosai tavaszig meg nem érkeznek az NTK játékaik valamennyien az új munkás csapatba lépnek. Állítólag már a megegyezés is megtörtént az új egyesület vezetősége és néhány vezető NTK játékos között.

Mozi

— **A felhők asszonya.** Az Apolló újévi slagerként *A felhők asszonya* című filmet mutatja be, amelynek szilveszternapra premiérje méltán igazolta. A filmet megelőzőtt egyszerű hirt a film még ma kerül színpadra. Az igazi vérbeli amerikai film rendkívüli látványosság.

Novisadi terménytözsde

1924. december 31

Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 76 kg-os 2 százalékos kötés 439 (100 mm), szerémi 74-75 kg-os 3 százalékos kötés 430 (200 mm).

Tengeri bácskai kötés 195 (1000 mm), bácskai január 50 százalékos kassza kötés 195 (1000 mm), bácskai áprilismájusra uszály (Tisza) 100 százalékos kassza kötés 200 (1500 mm), szerémi január 200 (900 mm), szerémi március-áprilisa uszály Sava kötés 235 (3000 mm).

Irányzat: változatlan.

Ma a tözsde zárva van.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat”

ELADNAM MOST BEFEJEZETT

REGÉNYEM FÉZIRATÁT

az összes fordításokkal valamint a filmelőadási joggal

100.000 dinárért.

BEDNÁR KÁROLY -- NOVI-SAD.

Postanski pretinac 175. — (1-1)

BOLDOG UJÉVET

kívánok üzletfeleimnek, ismerőseimnek és barátainak

Eiler Henrik
kovács-mester.

Helybeli és vidéki vevőimnek, jóbarátainak, és ismerőseimnek

BOLDOG UJÉVET

kívánok

Spiritszky Antal, Novisad.

Vendégeimnek, jóbarátainak, ismerőseimnek ezúton kívánok

Boldog Ujévet.

Lemler József és családja,
vendéglős.

Boldog Ujévet

kívánok t. vendégeimnek, ismerőseimnek és jóbarátainak

ÁBRAHÁM IGNÁCZ

fodrász- és borbély-műterme.

Vendégeinknek

Boldog Ujévet

kívánunk, valamint ismerőseinknek és jóbarátainknak.

Botos Pál és neje, vendéglős.

Boldog Ujévet

kívánok az összes üzletfeleimnek és ismerőseimnek

Schossberger Adolf, Novisad.

Boldog Ujévet kíván

a tisztelt vevőinek

F. DIETRICH, bóröndös
Kralja Petra utca 30.

Boldog Ujévet kívánok

kedves vendégeimnek.

Földy Antal, Veliki Kikinda
HOTEL VÁROSI.

KRAXNER nagyvendéglője, Novisad

Daranyi-uttelep 1. szám (Kamenici-utli vasuti átjáró)

Tisztelt vendégeimnek, jóbarátainak

BOLDOG UJÉVET

Január hó 1-én és minden vasárnapon a hírneves 10-es

temerini

VIDA-féle tambura zenekara

délután 4 órától reggel 3 óráig kuplékkal szórakoztatja a közönséget

Apró hirdetések.

RITKA ALKALOM! Ne halassa el a biztos megélhetést nyújtó előnyömdámat, mely 300 különféle mintából áll, potom 1200.— dinárért megvenni. Gulyás Imréné, St. Bečej Čarnojević ul. (Fecske u.) 16. 54-1-2

Boldog új évet kíván az összes vendégeinek és ismerőseinek
DOHNSTÄDTER CUKRASZDA NOVISAD

Műhelyáthelyezés

T. vevőimnek és ismerőseimnek, ezúton adom tudomására, hogy műhelyemet **1925 JAN. 1-től** Ustavska ul. 11. sz. alól

KRALJA PETRA UL. 29. (Róm. kath. templommal szemben) alá helyeztem át. Legfőbb törekvésem arra fog irányulni, hogy nagyb. vevőim meglegedését továbbra is kivijam és abban a reményben, hogy megrendeléseikkel támogatni fognak, vagyok mély tisztelettel

KULIKISA férfi-divatszabó.

BOLDOG ÚJ ÉVET KIVÁN n. b. üzletfeleinek
KARDOS hirdetővállalat

Boldog új évet

kíván összes üzletfeleinek és ismerőseinek. **KLEIN JENŐ** NOVISAD, JEVREJSKA 13.

Boldog új évet kíván n. b. üzletfeleinek
D. D. Za Exploatacija drva Novisad

Boldog Ujévet

kívánok t. előfizetőimnek s jóakaróimnak
Fišer J. Richard írógép-mester, Futoški put 77. (Lövölde)

Boldog új évet

kíván üzletfeleinek
Fisher Vladimir és társa kötöttsszövöttáru nagykereskedés **Novisad**

Boldog új évet kívánunk

n. b. vendégeinknek
Wagner Testvérek NOVISAD

Beck János
papirkereskedése és könyvkötészete
NOVI SAD, Putaki ut 94.

•••

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.
Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.
Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

•••

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Boldog Ujévet kíván

t. üzletfeleinek, vendégeinek, jóbarátainak és ismerőseinek:

Mojsović i Drugovi
cukorka- és tejkaramellagyár
NOVISAD

F. DIETRICH
bőrdíszműáru üzlete
NOVISAD

Grand Hotel Sloboda
részvény társaság igazgatósága
NOVISAD

Hoffmann Fülöp
uridivatszabó
NOVISAD

Malčić András
uridivatszabó
NOVISAD

Krämer Mihály
a „Linde“ bérlője

P. MOCKO
cipődivatszalon
NOVISAD

Nišević Sava
vaskereskedés
NOVISAD

Martin Róbert
vendéglős,
a „Fehér Ökör“ bérlője

V. Kolarski
NOVISAD

Schossberger és Hered
zsák-, zsinég- és ponyvanagyker.
NOVISAD

Davidovac és Janković
divatáruháza
NOVISAD

Kott József
vendéglős
NOVISAD

Ragai és Tomas
cipésműhelye

Letic és Mišić
divatáruháza

Just Gyula
írógéptüzlete
NOVISAD

Reklam hirdetési iroda N-Sad, Jevrejska 6.

Szövet Szabó kellékek és Szőrme-árúk (10149-2)

Gyári lerakata:

SILESIA

NOVISAD.

Az SHS állam legnagyobb szétküldési áruháza. Ajánlja uriszabóknak a dús gazdag mintagyűjteményét.

FISCHER J. és FIA
NOVISAD.
Kralja Petra-ulica 23 szám

Tekintve az idény előhaladottságát **keztjük, harisnyák** leszállított árakban

Fűzők

raktáron és méret után.

Legrégibb szaküzlet!

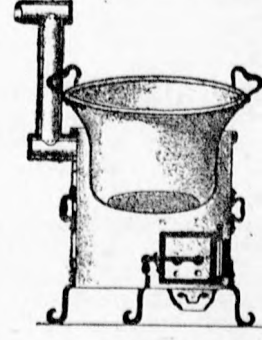
7632 1-2

Keresek május-júliusban elfoglalható **4 szobás lakást** fűdőszobával. Cím: „REKLÁM“ hirdetőirodában, Jevrejska ulica 6. 10190a 1-2

BOLDOG UJÉVET

kívánok t. vevőimnek és ismerőseimnek
Alexander Krstić
fűszer- és csemegekereskedő
Novisad, Pašičeva ulica 10.

VASA MALOČIĆ, rézműves
NOVI SAD, KISAČKA ULICA 32. SZ.

A Vajdaság legnagyobb lerakata mindenféle kész **pálinkafőző üstökben, rézüstökben és pléhüstházakban.** Megrendelésre végez ipari célokra mindenféle rézművesmunkákat és vállalja az összes e szakmába vágó megrendeléseket.
Szolid kivitel! Olcsó árak!

M. GEORGIEVIĆ I DRUG

vaskereskedőház. Novisad, Kralja Petra ulica 5-7.

régi üzletbarátainak Boldog Ujévet kíván s egyuttal tudomására hozza, hogy nagy
mintaraktárát

saját házában, Kralja Petra ulica 5-ik szám alatt megnyitotta.

Báli és menyasszonyi ruhaselymek,

Mindenfajta selymek az összes színekben, valamint minden egyéb téli rőfösárak különösen mélyen leszállított áron. Teljes menyasszonyi kelengyék. Ajánlják dusan felszerelt raktárukat elismerten mérsékelt áron.

Letić i Mišić, Novisad, rőfös divatáru kereskedés

10152

Kralja Alexandrova ul, 4. (Városház mellett.) Telefon 131. szám.

1-3

Nagyrabecsült vendégeiknek
Boldog Ujévet kíván
Stolcz Károly és neje.
Egyben tudomásra adjuk, hogy a pénzügyorség az italmérsi jogot tőlünk megvonta.

Tisztelt vendégeimnek, jóbarátainak és ismerőseimnek
BOLDOG UJÉVET kívánok.
Maldacker Márton vendéglős
Njemačka ulica 37. szám.

Keresek 250-300 négyszögöl
üres telket
a Limán felső utcája és a Futaki-ut között. Cim a „REKLAM” hirdető irodában, Jevrejska ulica 6. szám.
10190-1-2

Dynamók, motorok, transzformátorok stb. javítása és tekercselése végeztetnek jótállás mellett

Speciális szakműhelyben
Holiczky Károly

villamossági, gépjavitó műhely Novisad, Parnog Mlina ulica 8. (Gőzmalom-utca) — Sürögöncim „Technika”

KŐSÓ

és darált kőso, vagon és kisebb telekben kapható. Gyors és pontos kiszolgálás. Ugyiszintén raktáron tartom a legjobb falusi lisztet stb.

Gausz János sómalma

Novisad, Futoski put 66. - Tel. 534.
10 20-1-12

ZSÁK

**ZSINEG
PONYVA**

kötélárak, halászati, gurnik, kárpitos cikkek, jutahesszianok olcsó beszerzési forrása

ZSÁKKÖLCSÖNZŐ

LÉH LÁSZLÓ

Novisad, Temerinska ulica 9.

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehéremű minták

BOLDOG UJÉVET

kíván t. vevőinek

JOVANOVIĆ I DEVRNJA
rőfös és divatáruháza.

URBÁN GREGEC

műasztalos Petrovaradin, Várfeljáróval szemben.

Készít a mai naptól az alábbi árban:

Hálószoba bükk fényezett	9000 D	} garantált munka
Hálószoba bükk matt	7500 D	
Hálószoba tölgy fényezett	10000 D	
Hálószoba tölgy matt	9000 D	

Legújabb mintájú hálók különféle színben 12000 dinártól feljebb. Ebédlők legmodernebb minta 13000-2700 dinárig. Konyha komplett 2500 dinár zománcozott. Irógép asztalkák amerikai rollós 650 dinár. Amerikai íróasztal rollós 2500 dinár, rolló nélkül 2000 dinár.

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb
" ebédlő " " divatos 12.000.- " "
" konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- " "
Nagy választék minden fajta butorokban.

„DOMUS” butorgyári terakat **BERNAT PESING**
MITROVICA **NOVI SAD**
Planička u. 9-11. sz. Željeznička utca 105-107.

Hadat üzenünk a drágaságnak és leszállítjuk az árakat

20-25%-kal,

hogy alkalmat nyujtsunk mindenkinek, hogy megóvja azt, ami a legdrágább, az egészségét és ez csak akkor lehetséges, ha meleg és jó lábbelit vehet!

Bata

Beograd
Dubrovnik
Skoplje

Zemun
Subotica
Brod

Zagreb
Sarajevo
Beckerek

Novisad
Sombor
Osijek